

Universitatea
Ștefan cel Mare
Suceava

A.P.E.C.
ECONOMIA CUNOASTERII

AO AI Asociația Oamenilor de Afaceri
Iasi 2003

Motivația audierii publice

„Eficientizarea cheltuirii fondurilor destinate cooperării în zona transfrontalieră România-Ucraina-Republica Moldova”

Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova, finanțat din Instrumentul European de Vecinătate și Parteneriat, este un instrument financiar prin care este pusă în aplicare Politica de Vecinătate a Uniunii Europene.

Programul își propune crearea unei punți de legătură între cele trei state partenere, cu scopul susținerii comunităților din zonele de frontieră în găsirea unor soluții comune la problemele similare cu care acestea se confruntă.

Prin intermediul acestui program, autoritățile locale și alte organizații din zonele de frontieră sunt încurajate să colaboreze în vederea dezvoltării economiei locale, rezolvării anumitor probleme legate de mediul înconjurător și pentru întărirea pregătirii pentru situații de urgență. Programul promovează, de asemenea, o mai bună interacțiune între comunitățile din zonele de graniță.

Primul apel de finanțare a fost lansat în a doua parte a anului 2009, cu termene de depunere în septembrie 2009 pentru proiectele mici – Prioritatea 3 și octombrie 2009 pentru proiectele mari – Prioritățile 1 și 2. Primele proiecte, proiectele mici aferente Priorității 3, au fost contractate la începutul anului 2011, iar în ceea ce privește proiectele aferente Priorităților 1 și 2, aplicanții au primit răspunsuri referitoare la rezultatul evaluării, în octombrie 2011, după 2 ani de la depunerea aplicațiilor. Perioada lungă de evaluare face ca, în cazul aplicațiilor selectate, contextul de la momentul întocmirii aplicației și până la momentul implementării să difere foarte mult. Poate exista riscul ca unele proiecte să nu-și mai regăsească utilitatea sau aplicantul să nu mai aibă capacitatea de a le implementa. De asemenea, o perioadă extinsă de evaluare duce la restrângerea perioadei rămase pentru implementare.

În luna noiembrie 2011 s-a lansat cel de-al doilea apel de finanțare și probabil ultimul din cadrul acestui program. Termenul de depunere este 30 ianuarie 2012. O evaluare cu o durată similară celei anterioare ar face ca proiectele selectate să nu mai poată fi implementate având în vedere că implementarea proiectelor finanțate prin acest program trebuie să se încheie cel târziu la 31 decembrie 2014.

În ceea ce privește aceste finanțări se urmărește, la fel ca și în cazul fondurilor structurale, cheltuirea eficientă și conform regulamentelor și procedurilor a finanțărilor acordate, precum și absorbția crescută a acestora. Având însă în vedere faptul că acesta este primul exercițiu de implementare și având în vedere specificul programului, eficiența procedurilor și reglementărilor de implementare se verifică abia la acest moment.

Astfel, acesta este momentul potrivit pentru a se interveni astfel încât să se ia măsurile necesare ca experiențele ineficiente să nu se repete iar în ceea ce privește implementarea, identificarea unor proceduri care pe de o parte să nu blocheze derularea proiectelor dar să asigure cheltuirea eficientă și conform reglementărilor a finanțărilor din cadrul acestui program.

În acest sens, în luna decembrie 2011 s-a realizat un sondaj preliminar de către Biroul Regional pentru Cooperare Transfrontalieră Suceava în rândurile participanților la

Universitatea
Ștefan cel Mare
Suceava

A.P.E.C.
ECONOMIA CUNOASTERII

PJIMM
IAȘI

Asociația Oamenilor de Afaceri
Iași 2003

evenimentele de informare privind cel de-al doilea apel de finanțare din cadrul Programului Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova, referitor la dificultățile întâmpinate de aplicanți/beneficiari, opinii referitoare la aspecte ce necesită modificare precum și dorința de participare în cazul organizării unei audieri publice. Chestionarele au fost distribuite tuturor participanților la aceste evenimente de informare iar urmare a returnării acestora s-au centralizat **254 de chestionare** valide. Urmare a prelucrării datelor a rezultat că, din numărul total de respondenți, 45% doresc să participe și să își exprime punctul de vedere în situația în care s-ar organiza o audiere publică, iar 35% dintre respondenți doresc doar să participe fără a-și exprima punctul de vedere. Acest aspect poate indica dorința potențialilor aplicanți și a beneficiarilor de a se implica în reglementarea programului și de a-și exprima punctul de vedere. De asemenea chestionarul a cuprins întrebări referitoare la dificultăți întâmpinate în diverse etape ale procesului de accesare a finanțării, și întrebări referitoare la opinia în ceea ce privește procedurile de achiziții sau aspecte de implementare.

Astfel, peste 20% dintre respondenți au întâmpinat dificultăți în ceea ce privește **identificarea de parteneri, întocmirea aplicației, pregătirea documentelor în vederea contractării, coordonarea partenerilor și realizarea achizițiilor**. În ceea ce privește implementarea, dintre cei care au proiecte în derulare, aproximativ 30% consideră că documentele necesare a fi atașate pentru **notificarea unei fundamentări sau a unui act adițional** sunt excesive și același procent dintre respondenți consideră că excesive sunt și documentele necesare a fi atașate la cererea de plată.

Referitor la **procedurile de aplicat în achizițiile publice** din cadrul proiectului, jumătate din totalul respondenților au ales opțiunea de aplicare a regulilor Practical Guide tuturor beneficiarilor sau partenerilor, indiferent de țara de origine (România/Ucraina/Republica Moldova), următoarea opțiune aleasă fiind cea de aplicare a legislației naționale tuturor beneficiarilor/partenerilor indiferent de statutul lor. Oricare dintre aceste variante diferă de reglementarea actuală ce se aplică în cazul contractelor de finanțare încheiate deja. Aceasta specifică drept regulă comună: "Documentele aferente procedurii de achiziție trebuie să fie întocmite în conformitate cu cele mai bune practici internaționale...", aspect ce duce la diferențe semnificative de realizare a achizițiilor în cele trei țări.

Un alt aspect procedural semnificativ este cel al **modalității de verificare a eligibilității cheltuielilor**, 70% dintre cei care au răspuns la această întrebare considerând că este potrivit ca în toate țările să existe același sistem de verificare a cheltuielilor (audit sau control de prim nivel). În situația actuală, procedura presupune ca verificarea cheltuielilor să se realizeze de către controlul de prim nivel în România și de către un auditor recunoscut de un organism internațional în Ucraina și Republica Moldova.

Având în vedere aspectele menționate mai sus, considerăm că este necesară consultarea beneficiarilor în ceea ce privește aspecte de implementare la acest moment, respectiv înainte de începerea implementării proiectelor mari aferente Priorităților 1 și 2 selectate urmare a primului apel de finanțare.

Potențialii aplicanți, beneficiarii, precum și alte persoane interesate de derularea Programului Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova din cele trei țări ale programului sunt invitați să participe și să răspundă următoarelor întrebări care să constituie premise ale modificării procedurilor de implementare a programului:

- Cum considerați că pot fi îmbunătățite procedurile de implementare a programului referitoare la achiziții secundare și verificare a cheltuielilor ce vizează beneficiarii astfel încât să se asigure cheltuirea legală și eficientă a acestor fonduri?
- Cum considerați că pot fi îmbunătățite procedurile privind **contractarea** finanțării nerambursabile?

În elaborarea motivației s-au avut în vedere următoarele documente:

- Programul Operațional Comun România-Ucraina-Republica Moldova – www.ro-ua-md.net;
- Documentele referitoare la primul apel de finanțare precum și cele referitoare la cel de-al doilea apel de finanțare - www.ro-ua-md.net;
- Rezultate preliminare ale sondajului realizat în rândurile participanților la evenimentele de informare referitoare la al doilea apel de finanțare;
- Alte documente publice pe pagina programului – www.ro-ua-md.net.

Audierea publică va avea loc în data de 06 martie 2012, ora 11.00, în sala "Dimitrie Leonida" din cadrul Universității "Ștefan cel Mare" Suceava, str. Universității, nr.13, Suceava.

Opiniile colectate în cadrul audierii publice cu tema "Eficientizarea cheltuirii fondurilor destinate cooperării în zona transfrontalieră România-Ucraina-Republica Moldova" - vor fi sintetizate într-un raport întocmit de către Comisia de Experti a audierii publice. Raportul va fi prezentat opiniei publice în cadrul unei conferințe de presă ce va avea loc în următoarele 10 zile de la derularea audierii publice. De asemenea, raportul va fi transmis tuturor participanților la eveniment și decidenților naționali responsabili de derularea programului, atât din România, cât și din țările partenere în acest program, Ucraina și Republica Moldova.

Comisia de inițiere:

- Prof.univ.dr. Gabriela Prelipcean – Universitatea „Ștefan cel Mare” Suceava
- Mădălina Vițelaru - Patronatul Județean al Întreprinderilor Mici și Mijlocii Iași
- Gabriel Lazar - Asociația pentru Promovarea Economiei Cunoașterii Iași
- Maria Mudema - Asociația Oamenilor de Afaceri Iași 2003
- Mircea Frunză - Asociația Studenților și Tinerilor Ingineri Politehniști Iași